

Marcin Wiącek

V.7010.62.2022.ETP

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

ePUAP

Wielce Szanowna Pani Marszałek,

W związku z wpłynięciem do Sejmu komisyjnego projektu o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (druk sejmowy nr 2090, dalej jako: projekt) przekładam uprzejmie moje stanowisko na temat tego projektu¹.

W pierwszej kolejności pragnę zauważyć, że z zadowoleniem przyjąłem informację o powyższym projekcie, bowiem z docierających do mojego biura niepokojących sygnałów wynika, że ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583, dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy) nie gwarantuje pomocy wszystkim obywatelom Ukrainy. Dotyczy to tak istotnych obszarów jak dostęp do świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych w przypadku zagrożenia zdrowia i życia. **Bowiem obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed dniem 24 lutego 2022 r. np. z uwagi na to, że byli w podróży, a nie mogli wrócić do rodzimego państwa z powodu konfliktu zbrojnego na terytorium tego kraju zostali pominięci przez system.**

Wobec powyższego, zasadnym jest wprowadzenie zmian odnoszących się do tych obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed dniem 24 lutego 2022 r., a nie mogli wrócić do swojego państwa z uwagi na konflikt zbrojny na jego terenie. Podkreślić należy, że takie osoby pozostają poza systemem pomocowym, a znajdują się w takiej samej sytuacji jak obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski po tej dacie tj. nie mogą wrócić na teren Ukrainy ze względu na konflikt zbrojny.

W nawiązaniu do niniejszego, w kierowanych do BRPO sygnałach zarysował się problem, polegający na tym, że obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed 24

---

¹ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2090>

lutego 2022 r., nie mają zapewnionego dostępu do świadczeń zdrowotnych w analogicznym zakresie, jak osoby, które przybyły do Polski po tej dacie - stosowanie do art. 37 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Wówczas koszty świadczeń opieki zdrowotnej nie są rozliczane ze świadczeniodawcami przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Tym samym świadczeniodawca – np. szpital nie jest w stanie pokryć kosztów leczenia. Skutkiem czego, osoby, które przybyły do Polski przed 24 lutego 2022 r. będą musiały samodzielnie ponieść koszty za pobyt w szpitalu i leczenie np. onkologiczne, chemioterapię - niejednokrotnie ratujące życie pacjenta, ponieważ nie podlegają pod ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy.

W odniesieniu do przedmiotowego projektu z dużą aprobatą należy przyjąć propozycję zmiany poprzez objęcie przepisami ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy również tych osób, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, nie bezpośrednio, ale przekroczyły np. granicę ukraińsko-mołdawską i w następnej kolejności udały się do Polski. Pragnę podkreślić, że w przedstawionej przeze mnie Marszałkowi Senatu opinii do projektu ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uchwalonej przez Sejm 9 marca 2022 r., zauważyłem, że dotychczasowy kształt przepisów wyklucza z kręgu beneficjentów ustawy osoby, które podejmą próbę przekroczenia granicy poza miejscem do tego przeznaczonym oraz tych cudzoziemców, którzy opuszczają Ukrainę z powodu wojny, ale dotrą do Polski z terytorium innego państwa (np. Białorusi albo Słowacji)². Nadmienienia również wymaga, że w uchwale Senatu pojawiły się poprawki do projektu ustawy o pomocy obywatelom odnoszące się do wskazanego przeze mnie obszaru³.

Jednocześnie pragnę zasygnalizować, że wystąpienie w niniejszej materii skierowałem również do Przewodniczącego Sejmowej Komisji Zdrowia.

W świetle powyższego, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627, ze zm.), przedstawiam Pani Marszałek moje uwagi z uprzejmą prośbą o uwzględnienie ich w toku procesu legislacyjnego.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

² Pismo z dnia 10.03.2022 r. XI.543.104.2022.

³ Uchwała Senatu RP w sprawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (nr druku 2083).